

Samenvattend verslag - Stakeholderoverleg RES Foodvalley 26 maart 2020

01 april 2020

Vooraf

Op 26 maart 2020 vond tussen 16.00 en 19.00 de zesde Stakeholderbijeenkomst plaats. Vanwege de maatregelen tegen het coronavirus was dit een online-meeting. Deze bijeenkomst was een voortzetting van het Stakeholderoverleg op 4 maart 2020. Voorafgaand aan deze bijeenkomst is de "[90%-versie](#)" van de concept-RES Foodvalley aan het Stakeholderoverleg toegestuurd, met de vraag om vooraf te reageren met "fundamentele" bespreekpunten voor het overleg van 26 maart. In dit verslag zijn deze bespreekpunten gebundeld en de reacties uit het Stakeholderoverleg per bespreekpunt samengevat.

Voor de bespreekpunten geldt dat tijdens het Stakeholderoverleg het issue kort werd toegelicht, met de kans om daarop aan te vullen of te specificeren. Vervolgens werd het voorstel kort toegelicht en kregen deelnemers de kans om te reageren. De conclusies zijn per bespreekpunt opgenomen in dit verslag.

Onder het kopje "hamerpunten" zijn punten opgenomen waarvan vooraf was voorgesteld ze zonder bespreking over te nemen. In het begin van het Stakeholderoverleg is verzocht om over een aantal van deze punten toch in gesprek te gaan. Bij deze extra bespreekpunten is daarom ook een samenvatting van de conclusies toegevoegd.

Alle betrokken partijen in de Foodvalley zijn met elkaar op weg naar een concept-RES. Er is nog volop gelegenheid om in de gemeente of de regio mee te praten op weg naar de RES 1.0 (1 maart 2021).. Vervolgens moet de RES weer worden vertaald in ruimtelijk beleid, plannen en vergunningen, voordat tot realisatie richting 2030 kan worden overgegaan. Ook in de fase van het maken van ruimtelijk beleid of concrete plannen en projecten, is er weer ruimte voor eenieder om input te leveren.

Bespreekpunten

1. *Status en interpretatie Gelders Energie Akkoord*

Ingebracht door gemeenten Nijkerk en Barneveld

Issue: De GEA-ambitie wordt in H3 als kader neergezet, maar het is onduidelijk wat daarvan de consequenties zijn voor de RES. Behoeft een heldere uitspraak hoe de ambitie van GEA (55% reductie van CO2) wordt geïnterpreteerd.

Reactie: In het Startdocument is de ambitie van het Gelders Energieakkoord als uitgangspunt vastgelegd. Dit Startdocument is in alle algemeen besturen vastgesteld. Tegelijkertijd is de RES bedoeld om te onderzoeken wat een realistisch bod is voor duurzame energieopwek. We onderzoeken in de RES in hoeverre en op welke wijze de GEA-ambitie is waar te maken. Het voorlopige bod is substantieel, maar nog onvoldoende om de GEA-ambitie te realiseren.

Voorstel:

- In hoofdstuk 9 (concept-bod) en 12 (vervolgproces) benoemen dat voor het realiseren van de GEA-ambities meer nodig is en dat dit in het overleg tussen de zes Gelderse regio's moet worden besproken.

Conclusie:

- Aan de concept-RES wordt toegevoegd wat er in GEA-verband – naast de RES – nog meer wordt gedaan om de opgave van 55% CO2-reductie te realiseren. Hierbij wordt verwezen naar de statenbrief van de provincie, waarin staat dat er drie communicerende vaten zijn binnen het GEA om deze opgave te realiseren:
 - o Basispakket
 - o RES'en
 - o Intensiveringspakket

2. *Passage over kernenergie (hoofdstuk 4)*

Ingebracht door GNMF/NMU en ValleiEnergie

Issue: Er missen in het hoofdstukje over kernenergie nogal wat bezwaren, anders dan het radioactief afval, en er zijn geen kansen voor realisatie vóór 2030. Een onderzoek naar de mogelijkheden kan waardevol zijn, maar het zou een verspilling van tijd en middelen zijn als dit zich tot de regio Foodvalley zou beperken. Het is veel logischer om er bij het Rijk op aan te dringen op nationaal niveau zo'n onderzoek te doen, waaronder de SMR-centrales.

Reactie: Kernenergie is met het oog op politiek en maatschappelijk draagvlak belangrijk om mee te nemen in het stuk. Er kan nog eens naar (de balans in) de tekst worden gekeken. Het ligt inderdaad voor de hand om een onderzoek naar de mogelijkheden van kernenergie niet tot regio Foodvalley te beperken.

Voorstel:

- Tekst in hoofdstuk 4 nuanceren met meer aandacht voor de bezwaren
- In tekst aangeven dat het voor de hand ligt om een onderzoek nationaal te verkennen en het Rijk daartoe oproepen

Conclusie

- De tekst over kernenergie wordt feitelijk en neutraler beschreven. Er wordt geen voorkeur uitgesproken over kernenergie.
- Daarnaast wordt aan de tekst toegevoegd dat het rijk wordt opgeroepen om op nationaal niveau onderzoek te doen naar dit thema.

3. *Beleid voor zon op land (hoofdstuk 7)*

Ingebracht door GNMF/NMU, provincie Gelderland en gemeente Nijkerk

Issue: Zon op land wordt nu vrijblijvend beschreven, met veel ruimte voor lokaal maatwerk. Consequentie kan zijn dat er geen level-playing field over de regio ontstaat. GNMF/NMU zou graag expliciet toevoegen dat elke gemeente een beleidskader voor zon en wind, incl. zonneladder, opstelt, en wel uiterlijk in 2020-2021. Een van de uitgangspunten voor dat maatwerk is dat gemeenten met regionale gebieds- en energiecoöperaties verkennen hoe invulling te geven aan gezamenlijke gebiedsregie. Provincie Gelderland benadrukt het belang hiervan en doet een concreet tekstvoorstel: bullet #4 (pagina 45): “*Gemeenten verkennen met regionale gebieds- energiecoöperaties hoe invulling te geven aan gezamenlijke gebiedsregie en projectondersteuning om te komen tot een regionale en evenwichtige invulling van het onderdeel zon op land*”

Reactie/voorstel:

- In tekst expliciteren dat elke gemeente uiterlijk in 2021 een beleidskader zon/zonneladder ontwikkelt
- Tekstvoorstel van provincie Gelderland overnemen, met de aanvulling dat dit voornemen in RES 1.0 concreter wordt uitgewerkt.

Conclusie:

- Elke gemeente stelt uiterlijk 2021 een beleidskader op voor zon op land. De Gelderse en landelijke zonnewijzer gelden hiervoor als inspiratie.
- Er wordt ruimte gegeven aan gemeenten om dit beleidskader op een eigen manier in te vullen.
- In het tekstvoorstel van de provincie Gelderland worden naast energiecoöperaties ook andere partijen meegenomen.
- Meekoppelkansen, zoals natuur, landschap en lokaal eigendom worden meegenomen in de beleidskaders.

4. *Passage over windenergie in Natura 2000 gebieden (hoofdstuk 8)*

Ingebracht door GNMf/NMU, Provincie Gelderland, Provincie Utrecht

Issue: In de tekst wordt het rijk opgeroepen om windenergie op beperkte schaal mogelijk te maken binnen Natura 2000-gebieden. Natura 2000 is echter Europees beleid dat wordt uitgevoerd door de provincie. Bovendien staan de natuur- en milieuorganisaties niet achter de passage “Voor acceptatie van windenergie is het belangrijk dat er een gevoel van ‘eerlijk delen’ is, zowel tussen gemeenten maar ook tussen agrarisch gebied en natuurgebied.” Zij vinden dat natuurgebieden juist beter beschermd moeten worden, en niet minder. De tekst dient zich te beperken tot het vragen van medewerking aan het eerder vermelde onderzoek naar mogelijkheden voor wind in bos (waaronder N2000) in combinatie met het versterken van biodiversiteit. Provincie Gelderland doet een concreet tekstvoorstel dat hierbij aansluit: “*Daarom roepen we alle stakeholders, inclusief het Rijk, op om gezamenlijk de mogelijkheden voor windenergie in natuurgebieden te onderzoeken waarbij een goede belangenafweging van o.a. energietransitie en natuur gemaakt moet worden.*”

Reactie/voorstel:

- Passage over “eerlijk delen” uit de tekst verwijderen.
- Tekstvoorstel van provincie Gelderland overnemen.

Conclusie

- Stakeholderoverleg is akkoord met het voorstel.

5. *Ambitie concept-bod (hoofdstuk 9)*

Ingebracht door: gemeente Barneveld, gemeente Scherpenzeel, gemeente Ede

Issue: vanuit diverse gemeenten wordt aangegeven dat de ambitie van 1 TWh te hoog en niet realistisch is. Zij zouden liever een bod van 0,6 of 0,7 TWh opnemen. Barneveld benadrukt dat er daardoor ruimte blijft om in gesprek te gaan met inwoners/participatie en een aantal zaken zoals genoemd in het concept nader uit te werken (zoeklocaties wind en zon niet langs infra). Eventueel later opschalen in een definitief bod kan altijd nog, afschalen niet/veel moeilijker. Overigens geven ook enkele stakeholders in hun reactie aan blij te zijn met de ambitie van 1,0 TWh: provincie Gelderland, GNMf/NMU, ValleiEnergie.

Reactie: De afweging is of we in de RES willen gaan voor een “veilig” bod waarvan we goed kunnen onderbouwen dat we het waarmaken of een “ambitie” waarvan het niet zeker is dat het ook lukt. In het de 90%-versie van de concept-RES is gekozen voor het tweede: een ambitie, dat anderen en onszelf verplicht om alles op alles te zetten. Het is wel een voorwaardelijke ambitie: het is alleen haalbaar als belemmeringen worden weggenomen. Daartoe doen we een stevig beroep op het rijk. Een mogelijke oplossing in deze afweging is om beide benaderingen te benoemen:

- een basis bod van 0,6 TWh, waarvan stakeholders durven zeggen dat het wordt gerealiseerd,
- én een ambitie van 1,0 TWh, waar we voor gaan maar waarvoor ook de nodige randvoorwaarden gelden.

We kunnen daarbij aangeven dat we in de periode naar RES1.0 verder uitwerken hoe de ambitie van 1,0 TWh kan worden gehaald.

Voorstel:

- Hoofdstuk 9 herschrijven conform bovenstaande benadering, waardoor sprake is van een bandbreedte
- Benadrukken dat de ambitie van 1,0 TWh alleen realiseerbaar is als belemmeringen worden weggenomen

Conclusie

- Er wordt in de concept-RES onderscheid gemaakt tussen het bod en de ambitie.
- Het bod wordt 0.75 TWh. Dit is in de ogen van het Stakeholderoverleg een realistisch bod. Om dit voor 2030 te realiseren moet er wel aan een aantal randvoorwaarden worden voldaan.
- De ambitie is echter 1.0 TWh. Het Stakeholderoverleg wil zich inspinnen om verder te gaan dan de 0.75 TWh. Om dit te bereiken moeten er alles op alles worden gezet om zoveel mogelijk belemmeringen weg te nemen, waarbij het rijk een grote rol speelt om dit voor elkaar te krijgen.
- De effecten van de coronacrisis worden in het voorwoord meegenomen.

6. *Onderbouwing concept-bod (hoofdstuk 9)*

Ingebracht door: gemeente Nijkerk, gemeente Ede, provincie Gelderland, provincie Utrecht

Issue: De bandbreedte van het concept-bod en daarop volgend de ambitie van 1 TWh wordt pas laat in het rapport gepresenteerd en komt daar ook enigszins uit de lucht vallen. De onderbouwing van deze cijfers is niet helder.

Reactie: de conclusie t.a.v. het bod komt inderdaad pas laat in het stuk naar voren en mogelijk enigszins uit de lucht vallen, hoewel het uiteraard ook in de publiekssamenvatting zal worden opgenomen.

Voorstel:

- In het voorwoord verwijzen naar de ambitie van 1TWh (als hierover overeenstemming is, zie bespreekpunt 5)
- In hoofdstuk 9 een tabel opnemen met de opbouw van de verschillende onderdelen van het bod (die volgt uit hoofdstuk 7)

Conclusie

- Stakeholderoverleg is akkoord met het voorstel.

7. *Bronnen op warmtekaart (hoofdstuk 10)*

Ingebracht door: GNMF/NMU, ValleiEnergie,

Issue: Biomassa ligt gevoelig. Vanuit ValleiEnergie wordt aangegeven dat ze moeite hebben met deze bron, GNMF/NMU ging er van uit dat vanwege de gevoeligheid de kaart zich zou beperken tot de infrastructuur/techniek aansluiting, en niet tevens de bronnen zou vermelden. De bronnen staan er echter toch nog op.

Reactie: In het stakeholderoverleg is een vorige versie van de warmtekaart besproken. Daarop stonden niet alleen de bronnen vermeld, maar ook geprioriteerd op basis van een afwegingskader. In dat overleg is afgesproken om deze prioritering weg te nemen, gelet op de gevoeligheid van bepaalde keuzes en de daarmee samenhangende politieke afweging. De potentiële bronnen zelf zijn echter wel inzichtelijk gemaakt, met de opmerking dat een afweging welke bron kan worden ingezet nog volgt.

Voorstel:

- De potentiële bronnen op de kaart handhaven
- Nog iets steviger benoemen dat de afweging welke bronnen in te zetten nog moet plaatsvinden

Conclusie

- Stakeholderoverleg is akkoord met het voorstel.

8. *Lokaal eigenaarschap (hoofdstuk 11)*

Ingebracht door ValleiEnergie, GNMF/NMU, Provincie Gelderland en provincie Utrecht

Issue: De tekst over lokaal eigenaarschap is erg summier en op sommige punten multi-interpretabel. Vanwege tijdsdruk en de technische beperking van de video-bespreking kon de werkgroep niet verder komen dan hoofdlijnen. Er is behoefte aan een uitgebreidere en duidelijkere tekst waarin meer aandacht wordt gegeven aan de eerlijke verdeling van lusten en lasten en de potentiële bijdrage van energiecoöperaties. Zowel vanuit GNMF/NMU en provincie Gelderland zijn tekstvoorstellen aangereikt.

Reactie/voorstel: De opgenomen tekst was inderdaad nog onvoldragen. Er is een aanvullend tekstvoorstel gedaan, gebaseerd op de bijdragen van GNMF/NMU en provincie Gelderland. Daarover heeft het Stakeholderoverleg gesproken.

Conclusie:

- Het tekstvoorstel wordt op een aantal punten aangepast:
 - o Gemeenten werken hun beleid voor lokaal eigenaarschap en participatie verder uit en verkennen hoe zij dit kunnen borgen in hun beleidskaders. Ook hier geldt de lokale vrijheid van invulling door elke gemeente.
 - o In de tekst wordt opgenomen dat de omgeving (omwonenden en andere belanghebbenden) in een vroeg stadium wordt betrokken bij concrete locatiekeuzes binnen zoekgebieden, het ontwerp, de inrichting en de baten voor de omgeving.
 - o In de tekst wordt opgenomen dat het voor energiecoöperaties belangrijk is dat bij gemeenten garant staan voor leningen van energiecoöperaties bij de BNG, en dat elke gemeente hierin zijn eigen afweging maakt.
 - o Minimaal 50% mede-eigenaar wordt veranderd naar meer dan 50% mede-eigenaar.
 - o Er wordt in de tekst opgenomen dat Gelderland al een eigen ontwikkelfonds heeft en de provincie Utrecht aansluit bij het landelijk ontwikkelfonds. Gelderland onderzoekt in de periode richting de RES 1.0 de voor- en nadelen van het aansluiten bij het landelijk ontwikkelfonds.

9. Ondertekening/commitment onderhandelaars

Ingebracht door GNMF/NMU

Issue: Of de namen van de GNMF en NMU er onder kunnen, hangt echter nog wel af van enkele belangrijke bespreekpunten aanstaande donderdag. Of we uiteindelijk het concept-bod kunnen ondersteunen hangt voor ons nog af van een noodzakelijke consultatie van onze achterbannen c.q. leden/besturen. Om die reden vinden onze directeuren het nog niet gepast om nu hun foto met een quote in te sturen.

Reactie: de versie van de concept-RES is een onderhandelaarsakkoord. Voor alle partijen geldt dat uiteindelijke instemming afhangt van achterbanconsultatie. De deelnemers aan het Stakeholderoverleg wordt gevraagd dit voorlopige resultaat van het RES-proces te verdedigen naar hun achterban. Het is ook een tussenproduct, het RES-proces gaat verder naar RES 1.0. Het ligt voor de hand dat uit de bespreking van dit onderhandelingsresultaat met de achterbannen kanttekeningen, suggesties en/of bezwaren naar voren komen. Die inbreng is richtinggevend voor verdere uitwerking naar RES 1.0. Dan wordt een definitief besluit genomen.

Voorstel:

- Omschrijven dat deze versie een onderhandelaarsakkoord is dat nog aan achterbannen wordt voorgelegd
- Namen onder voorwoord handhaven en bij voorkeur ook foto's met quotes – het staat iedereen vrij daar zijn eigen accent in te benadrukken.

Conclusie

- [Stakeholderoverleg is akkoord met het voorstel.](#)

10. Planning en besluitvorming

Ingebracht door gemeente Scherpenzeel

Issue: De raadsleden (en wethouder) van Scherpenzeel missen door de coronamaatregelen de mogelijkheid om een kaderstellend debat te voeren en binnen de eigen partij met leden het gesprek te kunnen voeren over duurzame opwek in het algemeen en de RES in het bijzonder. Tot nu toe is de opdracht om (ook zonder besluitvorming) uiterlijk 1 juni een concept-RES in te dienen. We vragen ons af of dat laatste wenselijk is. Wie beslist er dan wat we opsturen?

Reactie: Eerste stap is om het in het Stakeholderoverleg eens te worden over het document dat aan de achterbannen wordt voorgelegd. Voorstel is om de planning daarvan te handhaven en op 1 april de concept-RES aan de colleges te sturen, zodat het resultaat uiterlijk 8 april kan worden gecommuniceerd. Het is goed denkbaar dat de behandeling in raden, staten en waterschapsbestuur in de knel komt door coronamaatregelen. Mocht zorgvuldige behandeling voor 1 juni niet haalbaar zijn, dan adviseert Nationaal Programma RES om uiterlijk 1 juni 2020 een 'voorlopige' versie van de concept-RES te overhandigen en aan te geven welk besluitvormingstraject, volgens welke planning, nog beoogd is. Deze 'voorlopige' versie kan dan door PBL alvast meegenomen worden in de analyse, met de kanttekening dat besluitvorming nog moet plaatsvinden. NP RES zegt toe dat zij bij eventuele vragen over de status van de concept-RES helder communiceren dat onze regio een versie heeft gestuurd zonder enige status.

Voorstel:

- Onderhandelaarsakkoord afronden op 1 april, aansluitend besluitvorming in colleges/DB en concept-RES aanbieden aan raden, staten en ab
- Mocht zorgvuldige behandeling niet mogelijk zijn voor 1 juni 2020, het advies van Nationaal Programma RES volgen en een voorlopig document aan NP RES overhandigen met de kanttekening dat besluitvorming nog niet is afgerond. Het Nationaal Programma aangeven dat dat gevolgen kan hebben voor de datum van 1 maart 2021 (inleveren RES 1.0)

Conclusie

- [Stakeholderoverleg is akkoord met het bespreken van dit voorstel tijdens de bijeenkomst van de Stuurgroep op 1 april 2020.](#)

11. Netimpactanalyse

Ingebracht door de netbeheerders.

Issue: Het is belangrijk dat de energie-infrastructuur in de toekomst betaalbaar, betrouwbaar en toegankelijk blijft voor iedereen. Daarom maken netbeheerders de impact van regionale keuzes op de energie-infrastructuur inzichtelijk. Zij hebben hiervoor in samenspraak met Planbureau voor de Leefomgeving (PBL) en het NP RES een werkwijze ontwikkeld om de impact van de regionale plannen op het energienet uit te werken. Liander en Stedin hebben de in dit hoofdstuk uitgewerkte mogelijkheden voor het duurzaam opwekken van energie, globaal getoetst op de impact op het elektriciteitsnet en de daarmee samenhangende consequenties. Zij hebben de resultaten van de doorrekening gepresenteerd in een Netimpactrapportage RES Foodvalley¹. Hierin is uitgebreid te lezen wat de conclusies en aanbevelingen zijn voor het traject richting de RES 1.0 en verder. De vraag aan het Stakeholderoverleg is hoe we met deze informatie omgaan.

¹ Zie bijlage XII - Rapportage Netimpact

Conclusie:

- Het resultaat van deze netimpactrapportage is pas na het laatste Stakeholderoverleg van 26 maart beschikbaar gesteld, waardoor het Stakeholderoverleg deze rapportage niet heeft kunnen meenemen in de afronding van de concept-RES. Onderstaande conclusies en aanbevelingen betrekken we daarom bij de uitwerking van deze concept-RES naar RES 1.0.

Hamerpunten

1. Algemeen - Provincie Gelderland: Het is een erg lijvig stuk. Verder is een samenvatting aan het begin wenselijk en/of een voorwoord waarin nog een keer de ambitie wordt genoemd om samen te gaan voor 1 TWh. Misschien kunnen een aantal onderdelen naar een bijlage? Zoals over mogelijk andere energiebronnen.

Voorstel:

- er wordt een publiekssamenvatting toegevoegd.
- In het voorwoord verwijzen naar de ambitie van 1TWh (als hierover overeenstemming is, zie bespreekpunt)

2. Voorwoord – GNMF/NMU: In het voorwoord zien we graag een korte paragraaf toegevoegd. Iets in de trant van: Wind- en zonneparken hebben een flinke impact op onze dagelijkse leefomgeving, op natuur en landschap en op het landgebruik. Het is daarom belangrijk om ook te zoeken naar meekoppelkansen die er liggen in andere gebiedsopgaven. In het vervolgproces op weg naar RES 1.0 gaan we daar meer aandacht aan besteden.

Voorstel: overnemen

3. Hoofdstuk 4, alternatieve technieken – Diverse reacties: De tabel is onduidelijk en het is onduidelijk of het alleen over elektriciteit gaat of ook over warmte.

Voorstel:

- Tabel schrappen
- Beter uitleggen welke alternatieven worden toegelicht en hoe deze geselecteerd zijn

4. Hoofdstuk 4, biomassa – ValleiEnergie en provincies Gelderland en Utrecht: Er zijn diverse opmerkingen bij deze tekst. ValleiEnergie benadrukt enkele bezwaren tegen biomassa in de vorm van hout. Gelderland vindt juist dat het er nu wat ongenueanceerd staat.

Voorstel: tekst stevig redigeren, meer balans en check op feitelijke juistheid

5. Hoofdstuk 7, energiebesparing – gemeenten Barneveld, Ede en Nijkerk: de tekst over energiebesparing is belangrijk voor het draagvlak. Gemeenten roepen op om ambitie aan te passen naar MINIMAAL 1,5% energiebesparing. De vraag die daarop volgt is of we dit ook regionaal gaan oppakken en of hier middelen voor beschikbaar komen.

Voorstel:

- Tekst aanpassen naar minimaal 1,5%
- In tekst aangeven dat richting RES 1.0 concreter wordt uitgewerkt hoe deze ambitie kan worden waargemaakt en wat dit betekent voor inzet van middelen

Conclusie

- Stakeholderoverleg akkoord me bovenstaande twee punten. Aandachtspunt daarbij is de realiseerbaarheid en betaalbaarheid van de energiebesparing.
- Het is daarnaast belangrijk om de verantwoordelijkheid voor de energiebesparing ook bij andere partijen, zoals het rijk, neer te leggen.

6. Hoofdstuk 7. Minst-gevoelige bestemmingen – diverse reacties: meerdere partijen geven liever een positieve term te gebruiken in plaats van minst-gevoelige bestemmingen. In het stuk werd al geopperd om hier “voorkeursbestemmingen” van te maken.

Voorstel: Term “Minst-gevoelige bestemmingen” structureel aanpassen naar “voorkeursbestemmingen”.

Conclusie

- De term voorkeursbestemmingen zou worden in de concept-RES gehanteerd.

7. Hoofdstuk 7. Overig wind op land – provincie Gelderland: De tekst noemt een onderzoek uit 2016, het is essentieel dat bij dit onderzoek ook het onderzoek A28 als energieroute (Altenburg & Wymenga 2019) wordt genoemd omdat dit een essentiële verdiepingsslag t.a.v. doelsoorten zoals de Wespandief biedt in vergelijking tot het onderzoek uit 2016. Daarom stelt Gelderland de volgende tekst voor bij alinea 3:

“Veel is nog niet duidelijk en dat vraagt nader onderzoek, gesprek en uitwerking. Diverse gebieden kennen beperkingen of ecologische waarden waarmee we rekening moet worden gehouden. Voor de Veluwe is in 2016 al onderzoek gedaan naar de mogelijkheden voor ontwikkeling van windenergie. De studie ‘A28 als energieroute’ (Altenburg & Wymenga - juli 2019) geeft voor de Veluwe (als Natura 2000 gebied) de meest actuele uitkomsten. De studie is uitgevoerd in opdracht van de provincie in samenspraak met de Veluwe-gemeenten. Voor de Veluwe is uit de studie gebleken dat er, gezien vanuit de wespandief, nergens significante negatieve effecten kunnen worden uitgesloten zonder vervolgonderzoek. Op dit moment loopt een gezamenlijk vervolgonderzoek van vier RES-regio’s rondom de Veluwe en de provincie Gelderland. Uitkomsten uit het vervolgonderzoek kunnen mogelijk worden meegenomen in het definitief RES 1.0. of 2.0.”

Voorstel: tekstvoorstel overnemen

8. Hoofdstuk 7. Overig wind op land – GNMF/NMU: Er wordt vermeld dat een onderzoek is gestart naar ‘Wind in bos’. GNMF is hier vooralsnog niet in meegenomen en vindt het cruciaal om er als natuurorganisaties bij betrokken te worden.

Voorstel: wens GNMF doorgeven aan projectgroep onderzoek

9. Hoofdstuk 7. overig wind op land – GNMF/NMU: Op de kaart voor windenergie (blz. 43) willen wij voor de locaties bij Remmerden (3a) en de locaties bij Wageningen (4) de term ‘zoekgebied’ veranderd zien in ‘onderzoeksgebied’. Veel van deze locaties liggen zeer gevoelig voor ons, we willen vooralsnog alle prioriteit geven aan het vinden van oplossingen voor meer windturbines langs infrastructuur.

Voorstel: benaming van alle locaties op deze kaart (overig wind op land) aanpassen in “onderzoeksgebied”

10. Hoofdstuk 12. vervolgproces – gemeente Nijkerk: Nijkerk doet enkele suggesties die kunnen worden meegenomen in het hoofdstuk over vervolgproces:

- organiseren van een goede afstemming tussen andere RES-regio’s
- regionaal organiseren van monitoring op bod en ieders bijdrage daarin
- voorkomen dat diverse initiatieven binnen de regio met elkaar concurreren om capaciteit of middelen

Voorstel: suggesties verwerken in Hoofdstuk 12.